

erøede foregaaende Taler har gjort det, og navnlig har henledet Opmærksomheden paa, at netop en saadan Autoritet som Grosserer-societetets Komite i disse Forhold maa der tillægges megen Betydning. Nu har jeg vel ikke af Hensyn til dette Andragende kunnet gaa saa vidt, som den sidstnævnte erøede Taler er gaaet ved sit Forslag under Nr. 7; thi dette gaar aabenbart altfor vidt, og vil gjøre den hele Bestemmelse næsten betydningsløs. Lader os tage et Tilfælde, som virkelig er grebet ud af Livet, at nemlig en Skyldner gaar hen til en enkelt Kreditor, til hvem han formener at staa i Taknemmelighedsforhold og siger: Smorgen lukker jeg, men jeg skylder Dig mange Tjenester, og derfor skal Du ikke lide noget Tab derved; her har Du altsaa 1,000 Rd. til Betaling af Din Fordring. Hvis nu denne Fordring skriver sig fra en Tid, der ligger langt tilbage, og Kreditor ganske simpelt indskrænker sig til modtage disse Penge, uden at opmuntre eller forlede dertil, vil dette Tilfælde slet ikke kunne rammes efter det erøede Medlems Forslag, men det synes dog urimeligt, at en saadan Betaling ikke skulde kunne gaa an. Derimod har jeg troet at kunne komme Grosserer-societetets Komite saa nogenlunde imøde ved at stille Forslag om en Forandring og en Tilføielse, saaledes som i Forslaget under Nr. 8. Den erøede Ordfører mener, at der ikke er nogen Forskjel imellem „at være vidende“ om Noget og „at have sikker Kundskab“ om det. Det kan gjerne være; dog maa jeg foreløbig hævde, at disse Udtryk „at have en vis Formodning,“ om Noget, „at være vidende“ om Noget og „at have sikker Kundskab“ om Noget vel alle ere beslægtede, men at der dog er en Grads Forskjel imellem dem med Hensyn til Vishedens Styrke, og naar man, — saaledes som vor nugældende Ret utvivlsomt gjør det, — skjelner mellem det første og det andet, synes jeg, at man ogsaa kan skjelne mellem det andet og det tredje. Naar der næres Frygt for, at Bestemmelsen i § 24 kan komme til at virke ubillig, maa det dog vistnok erkendes, at denne Frygt bliver desto mindre, jo stærkere og sikrere Kundskab der kræves hos vedkommende Medkontrahent. At Udtrykket „være vidende“ forekommer i andre Paragrafer i samme

Kapitel, kan ikke være nogen afsjorende Hindring; naar man først er gaaet ind paa dette Endringsforslag, vil man sagtens kunne ændre Udtrykket i de andre Paragrafer, saasom i §§ 25 og 26, medens det derimod ikke vil være nødvendigt i § 22. Hvad dernæst Tilføielsen angaar, da har jeg troet, at det kunde være til nogen Betyggelse mod den Frygt, man kunde nære mod de Ubilligheder, som maatte følge af denne Paragraf, og tillige, at det kunde være til nogen Veiledning for den Ret, der kunde komme til at affige Dom i Sagen, naar det udtrykkelig blev udhævet, at Forristen navnlig gjaldt, naar Kreditor tillige havde foretaget Skridt for at formaa eller forhjælpe Skyldneren til at betale hans Fordring paa de øvrige Kreditorens Betøining. Der er jo ganske vist Tilfælde, hvor der slet ikke er nogen Tvivl om Anvendelsen af Bestemmelsen, f. Ex. i det Tilfælde, jeg ganske nylig nævnte, men der er andre Tilfælde, hvor Sagen ingenlunde vil være klar, hvor der vil være megen Tvivl med Hensyn til Bestemmelsens Anvendelse, og der synes det mig, at det vilde blive et Støttestpunkt for Bevist, naar det forelaa, at Vedkommende havde udvist en saadan Virksomhed. Efter at jeg saaledes har gjort Rede for Grunden til, at dette Forslag er kommet frem, skal jeg dog tilføie, at der ganske sikkert ogsaa kan anføres Adskilligt derimod, og at jeg for mit Vedkommende ikke lægger videre Vægt paa, om det bliver vedtaget eller forkastet. Det kan ikke negtes, at Udtrykkene i disse Paragrafer og særlig i § 24 ere saa bearbejdede og saa gjentagende omændrede, at man synes at maatte være kommen til Ende dermed, og at det er tvivlsomt, om man bør gaa videre i nye Forsøg. Hertil kommer, at, naar det ene og alene er paa Grund af Grosserer-societetets Protest imod § 24, at jeg har stillet Forslaget, saa kan det maasse være Tilfældet, at denne Protest nu ikke mere fastholdes med den samme Styrke som inden 3die Behandling i Landstinget. Man foretog nemlig ved 3die Behandling i Landstinget en Omændring, hvorved man navnlig borttog et Tilfælde, som maasse ogsaa havde den største Betænelighed, nemlig det Tilfælde, hvor Vedkommende var forpligtet til at erklære sig sal-